

PROTECCIÓ CIVIL L'HOSPITALET

Consells per evitar intoxicacions i asfíxies amb calderes, escalfadors i generadors elèctrics.

A hivern , o coincidint amb una baixada de les temperatures, augmenta el perill que es produeixin accidents a la llar com a conseqüència d'un funcionament deficient dels sistemes de calefacció o de poca ventilació, que poden causar ferits greus o, fins i tot, la mort. Protecció Civil us ofereix consells senzills i pràctics per evitar situacions de risc.

Què és el monòxid de carboni?

El monòxid de carboni (CO) és un gas incolor, inodor, insípid i no irritant que es produeix quan combustibles com ara el gas, la fusta, el carbó o el petroli no es cremen completament (combustió incompleta o mala combustió) i produeixen un excés d'aquest gas tòxic.

A l'àmbit domèstic, es pot produir a xemeneies, calderes, escalfadors d'aigua, assecadores de gas, estufes i forns de cuina que no funcionen bé.

Per què és tòxic?

Perquè quan el CO entra al cos, impedeix que la sang porti oxigen a les nostres cèl·lules, teixits i òrgans. Com que és tan difícil de detectar, ja que no es pot veure ni olorar, pot causar la mort ràpidament o danys greus a la salut si s'inhala durant un llarg període de temps.

A Catalunya, durant les èpoques de més fred, es produeixen cada any intoxicacions i morts per inhalació d'aquest gas, a causa d'un mal ús, un mal funcionament o una instal·lació incorrecta d'aparells de calefacció.

Com detectar una mala combustió en un aparell domèstic?

Hi ha indicis externs que ens poden indicar que s'està produint una combustió incompleta:

1. **Si detecteu un canvi en el color de les flames: les flames han de ser de color blau i mantenir-se estables; si les flames són de color groc o taronja, indiquen una mala combustió de l'aparell.**
2. **Si detecteu que a l'aparell, al voltant de la flama, hi apareixen taques de color groc o marró.**
3. **Si els indicadors lluminosos dels aparells s'apaguen sovint.**
4. **Si noteu que augmenta la condensació a la part de dins de les finestres.**

Consells d'ús i manteniment dels aparells domèstics.

- Reviseu l'estat dels aparells de calefacció, les calderes, les estufes i, en general, els elements de combustió i assegureu-vos que en faci el manteniment i la reparació una persona autoritzada.
- Recordeu que cal complir amb els períodes de revisió i manteniment de calderes que estableix la normativa.
- Renoveu o feu revisar els aparells molt antics o quan noteu que no funcionen correctament.
- No feu servir els aparells de calefacció si no esteu segurs del seu bon funcionament, si fan una olor estranya en connectar-los o si no semblen en bon estat.
- A les xemeneies, assegureu-vos que el tir estigui obert. Recordeu que cal escombrar les cendres regularment.
- No feu servir mai dins de casa forns de cuina per escalfar una habitació, fogonets de càmping ni altres elements d'exterior.

- Eviteu fer servir dins de casa estufes portàtils que funcionen amb gasolina, gas propà o carbó. En el cas que no hi tingueu més remei, assegureu-vos sempre que hi ha una bona ventilació.
- Reviseu que els sistemes de ventilació no estiguin tapats ni obstruïts, especialment a llocs on hi ha vent fort. No s'han de fer servir mai en llocs sense ventilació.
- Ventileu cada dia durant uns minuts els locals, habitatges o estances, per garantir l'entrada d'oxigen i aire net.
- Apagueu les estufes a la nit i sempre que no siguin realment necessàries.
- Quan reviseu l'aïllament de finestres i portes de l'exterior, no tapeu les reixes ni els conductes de ventilació de gas o combustió: serveixen per garantir una bona combustió i alhora per evitar l'acumulació de gasos.
- No acosteu les estufes, els brasers, etc. a les cortines, als mobles i, especialment, als llits o matalassos. Tampoc eixugueu roba o altres objectes sobre l'estufa, el braser o la cuina de llenya, ja que podrien provocar un incendi. No els cobriu amb cap objecte.
- Mantingueu els nens lluny d'estufes, brasers i xemeneies. No deixeu encenedors al seu abast.
- En absències prolongades, és recomanable tancar la clau de pas dels combustibles de casa vostra.

Quins són els símptomes d'intoxicació per monòxid de carboni?

Els primers símptomes d'intoxicació per monòxid de carboni s'assemblen als de moltes malalties comunes i es poden confondre fàcilment amb una intoxicació alimentària, la grip, una infecció o simple cansament, ja que no hi ha sensació d'ofec ni d'asfíxia. Els símptomes són:

- **Mal de cap o mareig**
- **Nàusees**
- **Pèrdua de consciència**
- **Cansament**
- **Dolor al pit o a l'estómac**
- **Comportament erràtic**
- **Problemes visuals**
- **Manca d'alè**

Si comenceu a sentir aquests símptomes i cessen quan sortiu a l'exterior, és probable que a l'interior de l'estança hi hagi una concentració excessiva d'aquest gas; aleshores atureu els aparells de calefacció i ventileu.

Què cal fer en cas d'intoxicació

- Obriu totes les portes i finestres per ventilar l'habitació. No deixeu mai la persona intoxicada exposada a la font de monòxid de carboni.
- Si la persona està conscient, ajudeu-la a sortir de l'habitació i porteu-la a una estança més ventilada.
- Apagueu l'aparell i tanqueu la clau de subministrament de gas.
- Truqueu immediatament al telèfon d'emergències 112 per avisar els sanitaris d'emergència. Podeu anar a l'hospital més proper.

En quins casos es pot produir asfíxia?

L'asfíxia associada a una ventilació insuficient a les estances, també pot ser deguda a la presència de diòxid de carboni, que redueix l'oxigen present a l'aire fins a nivells que poden produir l'asfíxia.

De la mateixa manera que en el cas del monòxid de carboni, aquests accidents no es poden detectar de forma anticipada i hi ha poc marge de reacció, d'aquí la importància d'actuar preventivament.

Tingueu presents tots els consells d'intoxicació, especialment els següents:

- **Garantiu una ventilació suficient a les estances que escalfeu amb aparells de gas, carbó, llenya, xemeneies o similars, i també a les estances on s'ubiquen les calderes.**
- **No obstruiu mai les reixetes de ventilació.**
- **No aneu mai a dormir deixant un aparell encès si aquest no té ventilació cap a l'exterior.**
- **No deixeu mai un braser o una estufa de llenya, carbó o similar en una habitació completament tancada: mantingueu una porta o una finestra amb una obertura suficient per fer-hi circular l'aire.**
- **El gas s'acumula especialment als llocs baixos, per això cal tenir una cura especial als soterranis.**

Síntomes d'asfíxia per falta d'oxigen:

- **Acceleració del ritme respiratori: respiració en repòs més freqüent i profunda**
- **Dificultats en respirar i mal de cap**
- **Mareigs i falta d'alè**
- **Debilitat muscular i somnolència**